

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.355/2014/13.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Neiger és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek dr. Takács István ügyvéd I. rendű, a Németh Ügyvédi Iroda Iroda által képviselt II. rendű, dr. Takács István ügyvéd III. rendű, a Dr. Nagy Ügyvédi Iroda által képviselt IV. rendű, a Kavalák Gabriella Ügyvédi Iroda által képviselt V. rendű és Horváth Istvánné dr. Kovács Magdolna ügyvéd által képviselt VI. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelensége és jogkövetkezményei iránt a Győri Törvényszéken G.20.974/2011. számon indított perében a Győri Ítélőtábla Gf.II.20.051/2014/14. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja azzal a szövegezésbeli pontosítással, hogy a felperes és a II. rendű alperes mint rendelkezésre bocsátó, illetve az I. rendű alperes mint kedvezményezett között 2011. november 5-én létrejött apportszolgáltatási megállapodás érvénytelenségét az elsőfokú ítélet rendelkező részében felsorolt, a felperes tulajdonát képező ingatlanok apportálására vonatkozó részében állapítja meg.

Meghagyja az elsőfokú bíróságnak, hogy jelen ítélet egy példányát az I. rendű alperes cégjegyzékét vezető Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának küldje meg a szükséges intézkedések megtétele végett.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 635.000 (hatszázharmincötezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes társaságnak a II. rendű alperes meghatározó befolyással rendelkező tagja, és ügyvezetője volt.

A felperes felszámolását egy 2011. április 7-én benyújtott kérelem alapján rendelte el a bíróság. Az elsőfokú bíróság a végzését 2011. szeptember 9-én hozta meg, a felszámolás kezdő időpontja 2011. november 25.

A felszámolás megindulását megelőzően, 2011. október 14-én a II. rendű és III. rendű alperes között ún. reorganizációs megállapodás jött létre. Ennek célja a megállapodásban írtak szerint az volt, hogy a felperes tulajdonát képező - szállodaként hasznosított ingatlanok - apportálásával megteremtődhessenek a szálloda és a felperes „gazdasági, pénzügyi és jogi működésének feltételei, melynek során a hitelezők igényei maximálisan kielégítésre kerüljenek”. A megállapodás azt tartalmazta, hogy az ingatlanoknak egy újonnan alapított, a felperes kisebbségi tulajdonába kerülő gazdasági társaságba történő apportálása az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jelzálogjogokat és végrehajtási jogokat nem érinti. A megállapodás 3. pontja szerint a felek tudtak a felperes ellen folyamatban levő felszámolási eljárásról.

A II. rendű alperes által képviselt felperes, a II. rendű alperes és a III. rendű alperes 2011. november 5-én kelt szerződésminta szerinti társasági szerződéssel létrehozták az I. rendű alperest, melyet a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága 2011. november 7-én a cégjegyzékbe bejegyzett. A társasági szerződés szerint a tagok a nem pénzbeli hozzájárulás értékének megállapításánál könyvvizsgálót nem vettek igénybe.

Az I. rendű alperes törzstőkéjét 1.000.000 Ft-ban határozták meg, amelyből a felperes és a II. rendű alperes 100.000-100.000 Ft, míg a III. rendű alperes 800.000 Ft törzsbetéttel rendelkezik. A felperes és a II. rendű alperes ingatlanokat apportáltak az I. rendű alperes gazdasági társaságba, míg a III. rendű alperes pénzbeli hozzájárulást nyújtott.

2011. november 5-én a felperes és a II. rendű alperes mint rendelkezésre bocsátók, valamint az I. rendű alperes, mint kedvezményezett megkötötték a „Megállapodás apport szolgáltatásról” megnevezésű szerződést. Ennek 3. pontjában a felperes és a II. rendű alperes úgy nyilatkoztak, hogy az ingatlanaikat a 4. pontban felsorolt terhekkal együtt apportálták az I. rendű alperesbe, s ezzel az I. rendű alperes tagjává váltak. A 4. pontban rögzítették, hogy a megállapodás nem minősül a Ptk. 203. §-ában meghatározott fedezetelvonó szerződésnek, hiszen az apportálás ténye az ott felsorolt hitelezők igényét, kielégítési alapját nem csorbítja, míg a felperes és a II. rendű alperes esetleges egyéb hitelezőit azért nem érinti, mert a felperes és a II. rendű alperes az üzletrészükkel továbbra is felelnek a hitelezőik felé.

A felperes 16 ingatlant apportált az I. rendű alperesbe, melyből 15 a soproni szállodához tartozó lakás vagy tárolóhelyiség volt, egy pedig egy fertőrákosi belterületi ingatlan.

Az I. rendű alperes tulajdonjogát 2011. november 8-án bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba az ingatlanokat terhelő jogok fennmaradása mellett.

A IV. rendű alperesnek jelzálogjoga állt fenn az ingatlanokon.

Az V. rendű alperes az apportálással érintett ingatlanok tekintetében végrehajtási joggal rendelkezik, ám a felperes felszámolási eljárásába hitelezőként nem jelentkezett be.

A VI. rendű alperest a fertőrákosi ingatlanra vonatkozó, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vezetékJog illeti meg.

A felperes által apportált ingatlanok forgalmi értéke 254.000.000 Ft volt, mérleg szerinti terhe 360.000.000 Ft, míg a felperes mérlegen kívüli kötelezettsége - amely az V. rendű alperest illette meg - 160.000.000 Ft.

Az **A.C.** Kft. az I. rendű alperes részére elvégezte az apport értékelésének könyvvizsgálatát és 2012. február 14-én kelt írásbeli véleménye szerint a társasági szerződésben az apport valós piaci értéke a számviteli jogszabályok és elvek alapján került megállapításra, és összhangban van az alapítók által megállapított törzsbetét értékkel.

Az apportálás következtében a jelzálogjoggal és végrehajtási joggal biztosított követelések tekintetében a tartozás a felperes személyes kötelezettsége maradt, míg az I. rendű alperes dologi kötelezetté vált. Az ügylet kapcsán a felperes eszközei közül kikerültek az ingatlanok és új eszközként 100.000 Ft névértékű üzletrész jelent meg, míg a forrásoldalon a tartozások összege nem változott.

A felperes felszámolási eljárásában a nyilvántartott hitelezői igények összege 526.227.430 Ft, melyből a IV. rendű alperesre 480.832.667 Ft, a másik öt hitelezőre 45.394.763 Ft esik.

A felszámolást megelőzően a felperes a perbeli soproni ingatlanokat bérbeadással hasznosította, majd a bérleti szerződést felmondta. A bérlő az ingatlanokat nem bocsátotta a felperes rendelkezésére, emiatt közöttük különböző eljárások indultak. A felszámolás kezdő időpontja után a felszámoló a bérlő hozzájárulásával az ingatlanokat bérbe adta, amelyből 9.036.770 Ft bevételt ért el, a befizetett kaució 500.000 Ft volt. A II. számú közbenső mérleg fordulónapján a felszámoló a havi 460.000 Ft bérleti díj alapján a bérlővel szemben 1.840.000 Ft kintlevőséget tartott nyilván.

*

A felperes módosított keresetében elsődlegesen a csődeljárásról és

a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdés a) pontja, másodlagosan a b) pontja alapján kérte a 2011. november 5. napján létrejött apportszolgáltatási megállapodás részleges - a felperes által apportált ingatlanokra kiterjedő - érvénytelenségének megállapítását, s az érvénytelenség jogkövetkezményeként a felperes 1/1 arányú tulajdonának ingatlan-nyilvántartásba történő visszajegyzését, az alperesek fenti változás tűrésére kötelezését és az alperesek közül az I.-II.-III. rendű alperes perköltségben való marasztalását.

Arra hivatkozott, hogy a felperes fizetéseképtelenségi helyzetével tisztában levő I.-II.-III. rendű alperesek az I. rendű alapításával és az apportálással a felperes vagyonának a felszámolás alóli kivonását célozták. Erre utal az is, hogy nem csak a szálloda, hanem a fertőrákosi ingatlan is apportálásra került.

Kifejtette, vagyonvesztés is bekövetkezett a felperesnél, mert a IV. rendű alperes követelése a felperessel szemben fennmaradt, míg az ingatlanok az I. rendű alpereshez kerültek.

Az I.-II.-III. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. A IV.-V.-VI. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte.

Az I. és III. rendű alperes hatásköri és illetékességi kifogást terjesztett elő arra hivatkozással, hogy az apportszolgáltatás a társasági szerződéssel egy jogügyletnek minősül, így a felperes keresete valójában az I. rendű alperes alapítására vonatkozó társasági szerződés érvénytelenségének megállapítására irányul, azaz az I. rendű alperes alapítását támadja, amelyre azonban csak a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 12. §-a és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 65-69. §-ai korlátai között, az I. rendű alperes székhelye szerint illetékes törvényszék előtt és a jogvesztő határidőn belül megindított perben van lehetőség.

Az apportálás sem csalárd ügyletnek, sem ingyenesnek nem tekinthető. Az I. rendű alperes alapításának célja nem a hitelezők kijátszása, hanem éppen a szálloda működtetésével a hitelezői igények teljes kielégítése volt.

Az ingatlanok reális forgalmi értéken kerültek apportálásra. Az apportálás során tekintettel kellett lenniük a Gt. 13. § (4) bekezdése szerinti apport felülértékelési tilalomra is.

A nem biztosított hitelezők követelésének fedezetét képezi az üzletrész. Álláspontjuk szerint kizárólag a felszámoló anyagi érdekei motiválták a perindítást. A felperesnek a szálloda bérlőjével szemben több mint 76.000.000 Ft összegű követelése áll fenn, mely a IV. rendű hitelező igényét meghaladó összes többi hitelező igényét fedezné.

A II. rendű alperes hivatkozott arra is, hogy az ingatlanok továbbra is a jelzálogjogosult kielégítését szolgálják. A szálloda

bérleti díja a felperes felszámolójához folyik be. A reorganizációs megállapodással a felek célja a felperes reorganizációja és nem a hitelezői igények kielégítési alapjának elvonása volt.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és a II. rendű alperes, valamint az I. rendű alperes között 2011. november 5-én létrejött apportszolgáltatási megállapodás a felperes tulajdonát képező 16 ingatlanra vonatkozó részében érvénytelen és az eredeti állapot helyreállításaként elrendelte a felperes tulajdonjogának - a terhek fennmaradása mellett történő - visszajegyzését. Kötelezte a III.-VI. rendű alperest a változás tűrésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Hatáskörét és illetékességét megállapítva ítéletét a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján lényegében arra alapította, hogy az apporttal együtt a IV. rendű alperes követelésállománya nem került át az I. rendű alpereshez, emiatt a felperes vagyona csökkent (törvényi tényállás objektív feltétele). A IV. rendű alperes követelésének a felperessel szembeni fennmaradása csökkenti a többi hitelező kielégítési alapját.

A tényállás szubjektív feltételének vizsgálata során megállapította, hogy a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján vélelmezni kellett a rosszhiszeműséget az azonos személy befolyása alatt működő gazdálkodó szervezetek egymás közötti szerződéskötése esetén.

Az I.-III. rendű alperesek fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett részét azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyta helyben, hogy „a felperes és a II.-III. rendű alperes között” 2011. november 5-én létrejött apportszolgáltatási megállapodás érvénytelenségét az elsőfokú ítéletben felsorolt, a felperes tulajdonát képező ingatlanok apportálására vonatkozó részében állapította meg.

Az indokolásban elsőként a hatásköri és illetékességi kifogásokkal, eljárásjogi kérdésekkel kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes keresete nem az I. rendű alperesi gazdasági társaság társasági szerződése érvénytelenségének megállapítására irányult.

Álláspontja szerint az I. rendű alperes társasági szerződése 6.1. pontja szerinti felperesi nem pénzbeli hozzájárulás biztosítására irányuló apportszolgáltatásról szóló megállapodás részbeni vagy egészbeni érvénytelensége a Gt. 12. § (3) bekezdésében foglalt korlátozásra tekintettel a Gt. 12. § (4) bekezdése szerinti semmisségi okok hiányában nem vezethet a társasági szerződés semmisségének megállapítására. Az apportálás útján való tulajdonátruházás érvénytelenségének megállapítása nem eredményezi a társaság megszűnését, csupán a vagyonára van kihatással. Emiatt a perbeli kereset elbírálására nem a Ctv. 65. és 69. §-ában foglaltak alkalmazandók, nem az ott megjelölt törvényszék a kizárólagosan illetékes az eljárás lefolytatására, és nem áll fenn

a Pp.130. § (1) bekezdés h) pontja szerinti pergátló akadály sem. Rámutatott, a kereset a Cstv. 40. § (1) bekezdés a), illetve b) pontjára hivatkozással került előterjesztésre. Ennek a keresetnek az elbírálására a Cstv. 6. §. (1) bekezdése folytán az adós bejegyzett székhelye szerinti bíróság az illetékes. Utalt arra, hogy az Európai Parlament és Tanács 2009. szeptember 16-i 2009/101/EK irányelve 12. cikkének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség.

Az elsődleges kereset - a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja - vonatkozásában megállapította, hogy a csalárd ügylet törvényi tényállási elemeinek megvalósulását az ügylet létrejöttének időpontjára vetítetten kell vizsgálni.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja nem követeli meg azt, hogy az ügylet a célzott eredményt el is érje, csak az a törvényi követelmény, hogy arra irányuljon. Eredményként elegendő azt igazolni, hogy a szerződés az adós vagyonának csökkenését eredményezte.

Hivatkozott arra, hogy mindkét szakértői vélemény azt támasztotta alá, a felperest az I. rendű alperesben megillető 10%-os mértékű törzsbetéthez kapcsolódó üzletrész nem értékarányos az átruházott vagyonnal. A felperes vagyona csökkent, ezért a törvényi tényállás objektív feltételének fennállta bizonyított.

Rámutatott, a szubjektív feltétel megvalósulását igazoló vélelem fennálltát is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, mert nem volt feltétel a II. rendű alperes befolyásának minősített mértéke a vélelem alkalmazásához.

Kifejtette, a perben azt kellett megítélni, hogy a fenti vélelemmel szemben az alperesek által előadottak alkalmasak voltak-e a vélelem megdöntésére: hogy az adós szándéka nem irányult a hitelezők kijátszására, illetve az I. rendű alperes e szándékról nem tudott, nem is kellett tudnia. Helytállónak találta az elsőfokú bíróság mérlegelését, amely szerint az alperesek nem tudták megdönteni a vélelmet. Az alperesek védekezésében említett, az ügyletet kísérő cselekmények (az apport értékeléséhez könyvvizsgáló igénybevétele, a reorganizációs megállapodásban deklarált cél, stb.) önmagukban és együttesen sem alkalmasak a rosszhiszeműség vélelmének megdöntésére.

Hangsúlyozta, a IV. rendű alperes jelzálogjoggal biztosított követelése meghaladja a biztosítéki ingatlanok értékét, így az ingatlanok nem minősülnek az adós aktív vagyonának, s emiatt az ingatlanok apportálása hiányában sem jelentenének a terhelt ingatlanok közvetlenül fedezetet a többi hitelező követelésére.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja megvalósulása szempontjából azonban nem csupán az aktív vagyon fedezeti jellegének csökkenése vizsgálandó, hanem egyrészt az, hogy összességében az ügylet a szerződés megkötésének időpontjában eredményezi-e az adós

vagyonának csökkenését. Másrészről vizsgálni kell azt is, vezethet-e arra az ügylet, hogy valamely hitelező az igényéhez kisebb hányadban jut hozzá az ügylet miatt, mint anélkül.

Abból a tényből, hogy a felperes személyes kötelezett maradt, míg az ingatlanállomány átkerült az I. rendű alpereshez az következik, hogy a Cstv. 49/D. § (1) bekezdés szerinti kielégítési elsőbbséggel nem bíró hitelezők követeléseiket kedvezőtlenebb feltételek mellett elégíthetik ki a felszámolási eljárásban, mint azt az ügylet hiányában tehetnék.

Kiemelte, hogy a személyes és a dologi kötelezett pozíció elválása akár összhangban is állhat a reorganizációs megállapodásban lefektetett, a felperes stabilitásának megteremtését deklaráló célokkal, azonban a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kereset vizsgálata során nem az adósi érdekeket, hanem a hitelezők érdekeit kell figyelembe venni.

Az ügylet eredményeként a felperes felszámolásában mind a hat nyilvántartott hitelező a felperes ingatlanok nélküli csökkentett vagyona vonatkozásában kereshet kielégítést. Ha a IV. rendű alperes felszámoláson kívüli igényérvényesítése nem vezet eredményre, akkor az ő követelése a többi Cstv. 57. § (1) bekezdés f) pontjába sorolt hitelező követelésével együtt kerül nyilvántartásra, és kielégítésükre csak az apportált ingatlanokkal csökkentett fedezet áll rendelkezésre. E „csonka” fedezetből az apportálás nélküli helyzethez képest a IV. rendű alperes a teljes hitelezői igénye szerinti nagyobb arányban, míg a többi „f” kategóriás hitelező csak kisebb mértékben kereshet kielégítést.

Ha az ingatlanok átruházására nem került volna sor, a IV. rendű alperesnek csak az ingatlanokból ki nem elégített követelése került volna az „f” pontban besorolásra és az egyéb, ugyanezen kategóriába eső hitelezők igénye nagyobb arányban lett volna elégíthető.

Hangsúlyozta, az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 4. pontjába írt elv alól, miszerint az eredeti állapot helyreállítására csak egységesen, vagyis csak kétoldalúan kerülhet sor, vannak kivételek.

A jogerős ítélettel szemben az I. rendű alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte:

- elsődlegesen azt, hogy a Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján hivatalból szüntesse meg a pert, mert a Gt. 12. § (3) bekezdése alapján a Ctv. 65. és 69. § szerint csak kizárólagos hatáskörű bíróság járhatott volna el az ügyben, és az a Fővárosi Törvényszék volt, azonban azt a keresetet a jogvesztő határidőn belül a felperes nem indította meg;
- másodlagosan a jogerős határozat hatályon kívül helyezését - esetlegesen az elsőfokú ítéletre is kiterjedően - és az első- illetve másodfokú bíróságnak a per új tárgyalására és új határozat hozatalára utasítását, mert a döntéshez szükséges tények nem állapíthatók meg;
- harmadlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését - és

tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását.

Kérte a felperes perköltségben való marasztalását.

Állította a Pp. 1. §-ának, 2. § (2) és (4) bekezdésének, 3. § (2)-(3) és (5) bekezdésének, 42. §-ának, 43. § (1)-(2) bekezdésének, 164. § (1) bekezdésének, 177. § (1) bekezdésének, 206. § (1) bekezdésének, 221. § (1) bekezdésének, 250. § (1) bekezdésének, 252. § (1)-(3) bekezdésének, 253. § (1)-(3) bekezdésének, a Gt.12. § (3)-(4) bekezdésének, a Ctv.65. § (1)-(2) bekezdésének, 69. § (1)-(2) bekezdésének és a Cstv. 40. § (1) bekezdésének a megsértését.

Az I. rendű alperes szerint a jogerős ítélet eljárási szabályokat sért, mivel a másodfokú bíróságnak:

- az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyeznie és az eljárást megszüntetnie, mert a felperes az I. rendű alperes alapításával kapcsolatos pert a jogvesztő határidőn belül nem indította meg;
- az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyeznie és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára kellett volna utasítania, mert kizárólag a Fővárosi Törvényszék járhatott volna el az I. rendű alperes alapításával kapcsolatos perben;
- az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyeznie amiatt is, mert az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértése miatt szükséges lett volna a tárgyalás megismétlése, a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésével. Hivatkozott e körben a bizonyítási teherről történt tájékoztatás elmaradására, hiányos voltára, valamint arra, hogy a jogerős ítélet rendelkező részében nem szerepelt az elsőfokú bíróság tényállásának kiegészítése. Ezért a határozat nem felel meg a BH2006.289. számú eseti döntésben kifejtett elveknek.

Állította, hogy az első fokon eljáró bíróság hiányosan és iratellenesen állapította meg a tényállást, a tényállásból a formállogika megsértésével vont le következtetéseket, tévesen alkalmazta és így megsértette a jogszabályokat és az irányadó bírói gyakorlatot. Az elsőfokú bíróság lényeges eljárási jogsértéseket követett el, amelyeket a másodfokú bíróság - a fellebbezésben leírtak ellenére - nem küszöbölt ki. Nem küszöbölte ki a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azt a hibáját sem, hogy az ítélet túlterjeszkedett a kereseti kérelmen és ellenkérelmen, számos bizonyítékot és felperesi előadást nem, vagy csak részben értékelt, s ugyanakkor nem merítette ki a fellebbezési kérelem és ellenkérelem kereteit.

Anyagi jogszabálysértésként az alábbiakra hivatkozott:

A Cstv. 40. §-a szerinti kereseti kérelem elbírálásánál a Ptk.-t a Gt. és a Ctv. rendelkezéseivel együttesen kellett volna alkalmazni.

A felperes az apportálást csak a Gt. és a Ctv. alapján támadhatta volna. A társasági szerződés 6.1. pontja, 7.1. és 7.2. pontja, továbbá az Apportlista és az Apportszolgáltatási szerződés együttesen tesznek eleget a Gt. 12. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltaknak.

Iratellenesnek állította a jogerős ítéletnek a 12. oldal harmadik bekezdésében írt megállapításait, mely szerint a hitelezők kijátszására irányult volna az I. rendű alperes megalapítása. Nem lehet vagyoncsökkenést, illetve értékaránytalanságot megállapítani egy többszörösen túlterhelt ingatlancsoport apportálása esetén, mert objektíven nem csökken a Cstv. 49/D. § szerinti hitelezőn kívüli hitelezők kielégítési alapja, a biztosított hitelező követelése pedig az apportálást megelőző módon továbbra is biztosítva van. Iratellenes, és a logikával ellentétes, hogy nem értékarányos a 10%-os üzletrész az apportálás értékéhez képest.

A másodfokú bíróság nem értékelte a felperes eljárás során tanúsított magatartását, mellyel megakadályozta a reorganizációs megállapodás szerinti hitelezői kielégítést.

Nem bizonyított, hogy bármelyik hitelező követelését kedvezőtlenebb feltételekkel lehet kielégíteni az apportálás fennmaradása esetén. Az I. rendű alperes a hitelezők érdekében a másodfokú eljárásban vállalta, hogy a hitelezők között esetlegesen feloszthatóan keletkezett eredményt nem követeli a felperestől pernyertessége esetén.

Iratellenes a jogerős ítélet, mert a felszámolási közbenső mérlegből és a hitelezői igényekből megállapítható, hogy az I.-III. rendű alperesek pernyertessége esetén hiába kerül a IV. rendű alperes a Cstv. 57. § (1) bekezdés f) pontjába besorolásra, már a korábbi kategóriákban sem lesz megtérülés, ezért az ítéletben rögzített hitelezői igény csorbulása be sem következhet. Az eszközállomány csak töredék áron volt értékesíthető.

Álláspontja szerint az 1/2010. (VI.28.) PK véleményt tévesen értelmezte a másodfokú bíróság. Nem intézkedett a bíróság sem hivatalból, sem kérelemre mindkét irányban a szolgáltatások eredeti állapot szerinti helyreállítása iránt.

Kiemelte, hogy a felszámoló ellenérdekelte volt a tartozásátvállalás/megegyezés létrehozásában, mert ebben az esetben nem kapja meg az ingatlanok értékesítése utáni jutalékát.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján, és azt a felülvizsgálati kérelemben kifejtett okok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúria észlelte, hogy a másodfokú bíróság ítélete rendelkező

részeiben szereplő „szövegezésbeli pontosítás” elírást tartalmaz. Az apportszolgáltatási megállapodás ugyanis nem a felperes és a II.-III. rendű alperesek, hanem a felperes és a II. rendű alperes – mint apportszolgáltatók – valamint az I. rendű alperes, mind kedvezményezett között jött létre. Ez az elírás azonban nem érintette az ügy érdemét, ezért e vonatkozásban a Kúria a jogerős ítéletet pontosította.

A felülvizsgálati kérelemben állított részben eljárásjogi, részben anyagi jogi jogszabálysértésekkel kapcsolatban a Kúria álláspontja a következő:

Az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelemben állított eljárási jogszabálysértések túlnyomó részét arra alapította, hogy az apportszolgáltatási megállapodás a társasági szerződés részét képezi, és a társasági szerződés részbeni érvénytelenségének a megállapítása ebben a perben nem lehetséges. Emiatt a perre az eljáró bíróságok nem rendelkeztek illetékességgel.

A Kúria megítélése szerint a perben eljáró bíróságok helyes jogi következtetésre jutottak, amikor úgy foglaltak állást, hogy a felperes keresete nem a cégalapítás érvénytelenségének megállapítására irányult. A cég bejegyzését követően a cégalapítás érvénytelensége csak a Ctv. 69. § (2) bekezdésében tételesen meghatározott esetekben állapítható meg a jogvesztő határidőn belül megindított perben, amelynek eredménye a cég jogalanyiségének megszűnése, ha az eljárás során az érvénytelenséget nem küszöbölik ki. A felperes által hivatkozott okból (a hitelezők érdekeinek sérelme) a cégalapítás érvénytelenségének megállapítására irányuló kereset előterjesztésére nem lett volna lehetőség.

Ugyanakkor az adós vagyontárgyainak egy más társaságba való apportálása adott esetben fedezetelvonást valósíthat meg, amely fedezetelvonás a társaság bejegyzése ellenére is megállapítható, figyelemmel az időközi jogszabályi változások ellenére is irányadó 1/2002. PJE határozatban kifejtettekre. A PJE határozat szerint a cégbejegyzés megtörténte nem zárja ki, hogy a társaság tagjának a hitelezője a Ptk. 203. §-ában írt jogcímen keresettel kérhesse a társasági szerződés (alapító okirat) alapján nyújtott vagyoni hozzájárulás relatív hatálytalanságának megállapítását, ha a hozzájárulás az igénye kielégítési alapját egészben vagy részben elvonta, feltéve, hogy a szerző társaság (illetve az alapító) rosszhiszemű volt.

A felszámolás megindítása miatt a valamennyi hitelezővel szembeni fedezetelvonásra vonatkozóan a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontja – tartalmában – a Ptk. 203. §-a szerinti törvényi tényállás speciális esete azzal, hogy eredményes megtámadás esetén a törvény rendelkezései szerint az érvénytelenség jogkövetkezményeit kell alkalmazni.

A fentiek alapján helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy az apportszolgáltatási szerződés érvénytelenségének megállapítása nem eredményezi a cégalapítás érvénytelenségét, az kizárólag a cég vagyonára hat ki.

Mindezekből következően a Kúria álláspontja szerint a Cstv. 40. §-a alapján kellett, lehetett a perbeli jogvitát elbírálni, amelyre a perben eljáró bíróságok hatáskörrel és illetékességgel rendelkeztek.

Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében további eljárási szabálysértésekre is hivatkozott, így arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete felülbírálatra alkalmatlan volt, továbbá arra is, hogy az elsőfokú eljárásban elmaradt a bizonyítási terhekről való kioktatás, s ebből fakadóan is a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésére lett volna szükség.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részletesen tájékoztatta a feleket a bizonyítási teherről, a felajánlott bizonyítékokat figyelembe véve állapította meg a tényállást.

A felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet. Önmagában az a körülmény, hogy a másodfokú bíróság új bizonyítékokat szerzett be, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette, nem tette a jogerős ítéletet jogszabálysértővé. Téves az I. rendű alperes hivatkozása abban a tekintetben is, hogy a másodfokú bíróságnak a tényállás-kiegészítést a rendelkező részben kellett volna elhelyeznie. A tényállás az indokolás része [Pp. 221. § (1) bekezdés], és ez akkor is így van, ha a fellebbviteli bíróság a tényállást kiegészíti. Ezzel nem ellentétes tartalmú a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eseti döntés.

Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében anyagi jogi jogszabálysértésre, így a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjának megsértésére is hivatkozott. A Cstv. említett rendelkezése szerint két feltétel együttes fennállása esetén érvénytelen az adós által kötött szerződés: a) ha a szerződés vagy más jognyilatkozat az adós vagyonának csökkenését eredményezi, valamint b) ha az adós szándéka a hitelező vagy a hitelezők kijátszására irányult, és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett.

a) A Kúria álláspontja szerint elméletileg nem kizárt, hogy az adós a vagyontárgyait egységében - azok működőképességének megőrzése érdekében - a felszámolást közvetlenül megelőzően átruházza (értékesítse vagy apportálja), de az a hitelezők érdekét nem sértheti.

A perbeli tényállás mellett az apportálással az ingatlanok az I. rendű alperes tulajdonába kerültek, míg az apportált ingatlanokért cserébe a felperes 100.000 Ft értékű üzletrészhez jutott. Tartozásátvállalás hiányában a felperes továbbra is személyes adósként felelt a IV. rendű alperes tekintetében, az I. rendű

alperes dologi kötelezettként csak tűrni volt köteles a követelés kielégítését a vagyonból.

A Kúria megítélése szerint a jogerős ítéletben kifejtetteken túlmenően az ingatlanok apportálása, és azoknak 100.000 Ft-ra való értékelése azért is vagyoncsökkenést eredményezett a felperesnél, mivel az apport szolgáltatási szerződésben az ingatlanok értékelése során azok bevételtermelő képességét nem vették figyelembe. Ilyen tényállás mellett nem állapítható meg az, hogy az ingatlanok értéke és az értük kapott kisebbségi, 100.000 Ft névértékű üzletrész egymással értékegyensúlyban lett volna. Ezen indokokra tekintettel helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy az apportálás a felperesnél vagyonvesztést eredményezett.

b) A Kúria rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelem a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem fennállását nem vitatta, így e tárgyban a Kúria nem foglalhatott állást. E kérdésben való döntés nélkül is egyértelműen megállapítható volt azonban a szubjektív feltétel megvalósulása az alább kifejtettek szerint. A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában írt szubjektív feltétel kapcsán nem vitásan a II.-III. rendű alperesek szándéka - a reorganizációs megállapodásban, és minden egyéb iratban hangoztatottan - a szálloda és a felperes „gazdasági, pénzügyi és jogi működésének” javítása, a felperesi cég reorganizálása volt, a hitelezők érdekeinek figyelembe vétele mellett. A szálloda megmentésének valós célja azonban a felperes/adós, illetve hitelezői szempontjából vizsgálva - az adott megoldást választva - nem volt jogszerű, az a hitelezők kijátszását jelentette az ingatlanvagyon adott módon történt elvonásával.

A reorganizációs megállapodás és egyéb bizonyítékok alapján megállapítható, az alapítók - a II. rendű felperes mint tag és mint a felperes ügyvezetője, továbbá a III. rendű alperes is mint tag, és mint az I. rendű alperes ügyvezetője - tudtak arról, hogy a szálloda ingatlanainak a felperesből való kivonásával a felperesnél vagyoncsökkenés következik be, és ezzel a hitelezők számára az esetleges szálloda működtetésből származó bevétel nem a felpereshez folyik be. Ezen tények ellensúlyozására, a felperesnek az I. rendű alperesben szerzett üzletrésze nem volt alkalmas.

A Kúria álláspontja szerint a bizonyítékok helyes értékelése alapján jogszerűen állapították meg a perben eljáró bíróságok a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában írt mindkét feltétel fennállását.

Jelen eljárásban nem lehet azt a cégjogi helyzetet rendezni, amely a perben hozott ítéletből következik: azt, hogy a per tárgyát képező ingatlanok felperes tulajdonába kerülésével a felperes szolgáltatás nélkül jutott az I. rendű alperesben üzletrészhez. Ezen jogsértő helyzet megszüntetésének több módja is lehetséges, amelyek közül az I. rendű alperes tagjainak kell választania. Ilyen

lehet például az, hogy a felperes 100.000 Ft értékben más vagyontárgyat, vagy készpénzt szolgáltat az I. rendű alperes részére. A törvényes helyzet helyreállításának ellenőrzése a cégbíróság feladata, hivatalból folyó törvényességi felügyeleti eljárás keretében. Ezért rendelkezett a Kúria határozata egy példányának megküldéséről az I. rendű alperes székhelye szerint illetékes törvényszék cégbírósága részére.

A fent kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felhozott okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a Kúria hatályában fenntartotta.

Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a felperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-c) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel az elvégzett ügyvédi tevékenységre is. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése és 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdése alapján az I. rendű alperes köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.

Budapest, 2015. június 2.

Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül: